

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 513/2019
11.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Срђана Марковића и др, због продуженог кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 61. и члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића – адвоката Слободана Нешића и браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Николића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К бр. 26/17 од 14.07.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.505/2018 од 15.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 11. септембра 2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића – адвоката Слободана Нешића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К бр. 26/17 од 14.07.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.505/2018 од 15.01.2019. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Николића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К бр. 26/17 од 14.07.2017. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.505/2018 од 15.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К бр. 26/17 од 14.07.2017. године, ставом I изреке пресуде, окривљени Срђан Марковић и АА оглашени су кривим због извршења продуженог кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 61. и 33. КЗ, за које дело је окривљени Срђан Марковић осуђен на казну затвора у трајању од три године, а окривљени АА на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци. У ове казне, окривљенима је урачунато време проведено у притвору од 08.08.2001. године до 02.11.2001. године. Истом пресудом, окривљени су обавезани да на име судског паушала плате износ од 20.000,00 динара, те да на име трошкова кривичног поступка обојица окривљених плате износ од 17.900,00 динара, а окривљени Срђан

Марковић и износ од 19.200,00 динара, те окривљени АА и износ од 186.250,00 динара, све у року од три месеца од дана правноснажности пресуде.

Оштећени ББ, ВВ, ГГ и ДД су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Ставом II исте пресуде, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, окривљени ЂЂ, Срђан Марковић и АА ослобођени су од оптужбе да су извршили продужено кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 61. и члана 33. КЗ, а окривљени Срђан Марковић и да је извршио два кривична дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ. Ставом III изреке пресуде, на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, према окривљеном Срђану Марковићу одбијена је оптужба да је извршио продужено кривично дело крађа из члана 203. став 1. у вези члана 61. КЗ и истовремено одређено да трошкови кривичног поступка у овом делу пресуде, када је у питању окривљени ЂЂ, падају на терет буџетских средстава суда, те да ће о њиховој висини суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.505/2018 од 15.01.2019. године, делимичним усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Врању и жалби бранилаца окривљених Срђана Марковића и АА, пресуда Основног суда у Врању К бр. 26/17 од 14.07.2017. године у ставу I и II изреке пресуде преиначена је тако што су окривљени оглашени кривим због извршења по једног продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. у вези члана 61. и 33. КЗ, за које дело је окривљени Срђан Марковић осуђен на казну затвора у трајању од три године, а окривљени АА на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, у које казне им је урачунато време проведено у притвору од 08.08.2001. године до 02.11.2001. године.

Ставом II исте пресуде, окривљени Срђан Марковић и ЂЂ су на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођени од оптужбе, и то окривљени ЂЂ да је извршио продужено кривично дело тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. у вези члана 61. и 33. КЗ, а окривљени Срђан Марковић да је извршио два кривична дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ. Истовремено је одређено да се у осталом делу жалба Основног јавног тужиоца у Врању као и жалбе бранилаца окривљених одбијају као неосноване, те да се у непреиначеном делу, у ставу III изреке пресуде, првостепена пресуда потврђује.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног Срђана Марковића – адвокат Слободан Нешић, само у делу изреке под I обе побијане пресуде, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, 438. став 1. тачка 9) ЗКП и 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП, с тим што из образложења произилази да се захтевом указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде у означеним деловима тако што ће окривљеног Срђана Марковића ослободити од оптужбе или према њему одбити оптужбу, или да укине у овом делу побијане пресуде и предмет врати на поновни

поступак и одлучивање, уз истовремени захтев да се одложи извршење казне затвора према окривљеном до доношења одлуке по захтеву за заштиту законитости;

-бранилац окривљеног АА – адвокат Драган Николић, због „битне повреде одредаба Законика о кривичном поступку и због повреде Кривичног законика“, не наводећи конкретно о којим повредама закона се ради, а у образложењу је наведено да указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, уз истовремени захтев да бранилац окривљеног буде обавештен о седници већа приликом доношења одлуке по захтеву.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, захтеве за заштиту законитости и правноснажне пресуде против којих су захтеви поднети, па је по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића је неоснован, док захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ нема законом прописан садржај.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића наводи се да изрека првостепене пресуде у ставу I тачка 1. до 8, те другостепена пресуда у односу на сва кривична дела од тачка 1. до тачка 8, не садрже битан елемент кривичног дела због ког је окривљени оглашен кривим, а који се односи на постојање умишљаја на страни окривљеног, обзиром да је у изреци наведено да је окривљени Срђан Марковић био свестан забрањености свог дела, док је потпуно изостао вољни елемент. Како се предметно кривично дело може извршити само са директним умишљајем, то је према ставу браниоца суд оглашавајући окривљеног кривим учинио повреду кривичног закона на штету окривљеног, јер дело за које је оптужен по закону није кривично дело. Надаље, у захтеву се наводи да је погрешан закључак другостепеног суда – да изрека осуђујуће пресуде не мора да садржи законску формулацију кривице уколико она произилази из чињеничног описа радње конкретног кривичног дела, те да није неопходно навести са којим обликом виности је учинилац поступао уколико је реч о кривичном делу код кога је намера посебно субјективно обележје дела јер је у том случају увек реч о директном умишљају.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Исту повреду закона бранилац окривљеног истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је оценио ове

жалбене наводе неоснованим и у последњем ставу на страни 9, те у првом ставу на страни 10. своје одлуке навео довољне и јасне разлоге због чега налази да у конкретном случају побијаним пресудама није учињена наведена повреда кривичног закона, а које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге упућује.

Имајући у виду да је у изреци правноснажне пресуде јасно наведено да је окривљени Срђан Марковић приликом извршења сваке кривично - правне радње која улази у састав продуженог кривичног дела тешка крађа поступао са умишљајем и у стању урачунљивости, у намери да присвајањем туђих покретних ствари себи прибави противправну имовинску корист и да је био свестан забрањености свог дела, то изрека правноснажне пресуде садржи све околности које чине законска обележја предметног кривичног дела, укључујући и кривицу окривљеног. Како је у изреци наведено да је окривљени кривично дело извршио у намери прибављања противправне имовинске користи, то у изреци није ни било неопходно навести да је окривљени поступао са директним умишљајем као обликом виности, имајући у виду да намера и претпоставља постојање директног умишљаја, а како то правилно закључује и другостепени суд у побијаној одлуци.

Стога су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића у овом делу оцењени неоснованим.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се истим захтевом указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се истиче да је кривично дело тешке крађе из члана 204. став 1. КЗ квалификовано кривично дело које настаје уколико је кривично дело крађе извршено под неком од квалификаторних околности, те да изрека пресуде Апелационог суда у Нишу не садржи ове квалификаторне околности у ставу један под тачком 2. у односу на оштећеног ДД, под тачком 5. у односу на оштећену ЕЕ и под тачком 6. у односу на оштећеног ЖЖ. Стога се, према ставу браниоца, ове радње могу квалификовати само као кривично дело крађе из члана 203. КЗ, за које је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, те је према окривљеном требало одбити оптужбу.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића су, по оцени овога суда, неосновани.

Ово стога што је у изреци пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.505/2018 од 15.01.2019. године у ставу I под тачком 2 наведено да је окривљени Срђан Марковић заједно са окривљеним АА из породичне куће оштећеног ДД одузео пиштољ марке „...“, кутију метака за пиштољ, један пиштољ плашљивац и фотоапарат, на тај начин што су најпре скинули заштитну мрежу и стакло са прозора купатила, а затим кроз начињени отвор заједно ушли у унутрашњост куће, одакле су одузели наведене ствари. Под тачком 5 се наводи да је окривљени Срђан Марковић критичном приликом гурањем отворио прозор куће оштећене ЕЕ, те се кроз овај отвор провукао и ушао у кућу, извршио преметачину по собама и из плакара одузео једну женску крзнену бунду сиве боје,

а под тачком 6 да је критичном приликом заједно са малолетним ЗЗ поломио стакла на магацину продавнице у ..., власништво оштећеног ЖЖ и кроз начињени отвор величине 80 x 30 цм ушао у продавницу, одакле су одузели ствари наведене у изреци пресуде, након чега су се удаљили.

Дакле, супротно наводима захтева за заштиту законитости, изрека другостепене пресуде у ставу један, под тачкама 2, 5 и 6, садржи све битне елементе кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ, због ког је окривљени оглашен кривим, обзиром да је у свим овим тачкама јасно наведено да је окривљени кривично дело крађе извршио савладавањем већих препрека, а што представља један од алтернативних облика радњи извршења овог кривичног дела. Стога су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима су указује да је у односу на ове радње, које се према мишљењу браниоца могу квалификовати само као кривично дело крађе из члана 203. КЗ, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

По оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У вези са овом повредом закона, бранилац окривљеног Срђана Марковића у захтеву за заштиту законитости истиче да је нижестепеним пресудама прекорачена оптужба јер је прецизираним оптужним актом Основног јавног тужиоца у Врању окривљеном стављено на терет да је кривично дело у односу на оштећеног ИИ извршио савлађивањем механичких препрека, те да су супротно оваквој квалификаторној околности нижестепени судови у побијаним пресудама окривљеног огласили кривим да је ову кривично правну радњу извршио проваљивањем. На овај начин, према ставу браниоца, првостепени и другостепени суд су прекорачили оптужбу, обзиром да су изменили чињенични опис ове кривично - правне радње, односно квалификаторну околност која је окривљеном стављена на терет.

Врховни касациони суд је изложене наводе захтева оценио неоснованим, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По оцени овога суда, наведеном изменом суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе на штету окривљеног. Наведеном изменом – наводећи у изреци пресуде да је окривљени кривично дело тешке крађе у односу на оштећеног ИИ извршио проваљивањем, а не савлађивањем механичких препрека, како је то наведено у оптужном акту, суд је само ускладио чињенични опис кривичног дела са

чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, крећући се при томе у оквирима оптужног акта. При томе, суд наведену измену није извршио на штету окривљеног, обзиром да окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“).

Како је чињенични опис у изреци пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ на штету оштећеног ИИ, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да је нижестепеним пресудама прекорачена оптужба и да је на овај начин учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Најзад, неосновани су наводи истог браниоца, изложени у захтеву за заштиту законитости, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се наводи да у првобитној првостепеној пресуди (К бр.6/10 од 04.04.2016. године) која је укинута решењем Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.1273/2016 од 11.01.2017. године, у делу изреке под I тачка 8 (које је учињено на штету оштећеног ВВ), чињенични опис изреке пресуде није садржао било коју квалификаторну околност за постојање кривичног дела тешке крађе, те да су и првостепени и другостепени суд у побијаним пресудама, супротно забрани из члана 453. ЗКП, у односу на ово кривично дело у изреку пресуде унели квалификаторни елемент „провалио“, иако је у конкретном случају жалба поднета само у корист окривљеног, а на који начин је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП.

Према стању у списима, у првобитној пресуди Основног суда у Врању К бр.6/10 од 04.04.2016. године под тачком 6, наведено је да окривљени Срђан Марковић заједно са тада малолетним 33 из куће оштећеног ВВ у ..., одузео мобилни телефон и 400 ДМ, укупне вредности 16.217,00 динара, те да су у кућу оштећеног ушли тако што су посекали мрежасту жицу на прозору у приземљу куће, након чега су кроз начињени отвор ушли у унутрашњост куће.

Дакле, у изреци првобитне пресуде описана је једна од алтернативно постављених радњи извршења кривичног дела тешке крађе, а која се састоји у савлађивању већих препрека. Стога нижестепени судови навођењем у изреци побијане пресуде да је ово кривично дело учињено проваљивањем, при чињеници да окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност и вољу („криминалну количину“), нису прекршили забрану преиначења на штету окривљеног (*reformatio in reus*) из члана 453. ЗКП, како се то неосновано истиче у поднетом захтеву. Ово посебно када се има у виду да у конкретном случају пресуда није измењена на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела, нити у погледу кривичне санкције.

Стога су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Марковића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног

поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП, оцењени неоснованим.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Николића, одбачен је из следећих разлога:

Према одредби члана 484. ЗКП, која прописује садржај захтева за заштиту законитости, у захтеву се мора навести разлог за подношење прописан одредбом члана 485. став 1. ЗКП, односно мора се навести да ли се захтев подноси због повреде закона (тачка 1) примене „неуставног закона“ (тачка 2) или због повреде, односно ускраћивања људских права и слобода (тачка 3).

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. истог члана прописани су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости и таксативно су наведене повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и - или другостепеним судом.

У конкретном случају, бранилац окривљеног АА, као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи „битне повреде одредаба Законика о кривичном поступку и повреде Кривичног законика“, а у образложењу истиче повреду закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП. Међутим, бранилац у захтеву не опредељује конкретну повреду закона која је учињена нижестепеним побијаним пресудама, па по оцени овога суда захтев нема законом прописан садржај из члана 484. ЗКП, који налаже навођење конкретног разлога за подношење истог.

Како Врховни касациони суд према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП испитује одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, и није овлашћен да оцењује коју конкретну повреду закона бранилац има у виду приликом подношења захтева, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Драгана Николића, одбацио налазећи да нема законом прописа садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу којим је захтев одбачен јер нема законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић